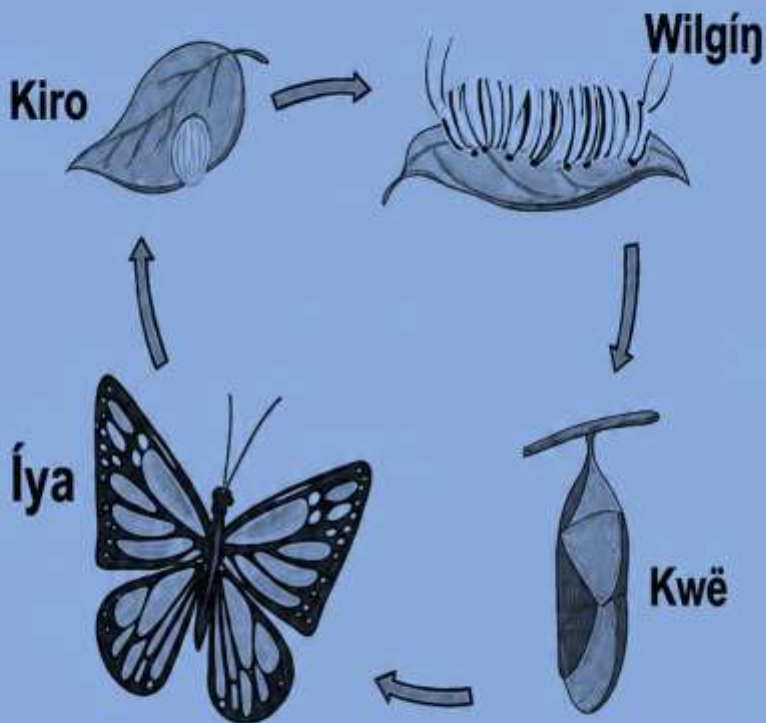

Ótáná Sállána

RD: GP: Toór Ittî

Living Things

Ótáŋá sálláŋa'ŋ Dombore

In dombore Rímmeŋ eŋa kí

Gp: Toór Gumbí kútí ittí
Mubarak adam abdulbashir

*Sudân kartâm Sóoba al arádi
Saare'ŋ soóm.*

Dóná'η janí:

Pángáturó poor'ín belé'η jətúmó'η daara kwă-sí dóná
anni sonḡâ, ăl luul na tóó belé poor-sí kutəme, naḡ ḡ
kərro kaníe álán in dombore rímmen eeḡ, assós ămḡ
na bara pattá-ii, aísá innân sək báára kí bora ḡs ămḡ,
na dog asá núḡí írí kăndəl náis bírnyá káwe, in sín waa
álán mậwlo júndí ná luul na tóó táarı kawe na dáiḡ belé
poor ăw ná kee yáa.

Jiwiŋ:

In dombore-sí in k̄aríá "Ótáná sálláŋa'ŋ dombore na yé Sálláŋa'ŋ risín kí k̄ien jaiŋa naŋ gís in paalíti ay kireli, na k̄ien lóóná ăl dée-lé k̄aiŋ kí korāŋa kerkera, na yé Túsúŋá oson iis'ín risín kí korāŋa na d̄ien jaiŋ d̄ald̄i'ŋ dió.

Juró waar k̄aŋo 2018 Sudân Kartûm.

Juró ăw k̄aŋo 2025 Mésére Barajíl.

Túsúná'η kormi:

D	Kormi	Sangal
1	Dóná'η janí	a
2	Jiwiη	<u>a</u>
3	Karába'η órré	1
4	K̲ansukwă'η órré	2
5	Kosotkwă'η órré	3
6	Púúná'η órré	4
7	kíaηa'η órré	5
8	Kalámsunnéná'η órré	9
9	Tarηatamman kwă'η órré	11
10	Karába ál dáí-lé tullé ge	14
11	Karába jittīηa	15
12	Tánaηa	16
13	Dörηá na kwă	19
14	Dólán'īη j̲ap̲ug	21
15	Tánaηa ál kí kōel	23
16	Káīη tánáηa	24

Gɔudjuŋ dííg:-

Karába'ŋ órré:-

Sállâ: Ari it-ii ăl aam, baɪ, kirel, tútɪ na kɔo jáwíti. Niná Diw na kurú na dɔldi'ŋ kwě.

Waitól: Ari iti-ii ăl sállâ kénjá ná way kí koraŋa soŋŋâ. Niná kí buur walgal duur walgal jandi inná kurú.

Sállâ áiba: Bá ila-ii ăl á aamba, á baɪba, á kirelba, á tútɪba na kɔo á jáwítiba. Niná díťón na suuɾɔ.

Karába appáŋa:

1-Ángír : Suur appás kee, dɔwɪ bɔdde, kíló appáŋa, gartɛm kurrâ, ɛto appâ, taar appâ na yé kirel na déén ũlu súúlsúú.

2- Kamal: Suur appás kee, dɔwɪ bɔdde, kíló dokkéŋa, kuy kurrâ, tarŋa kurráŋa, zool-si kee, na díŋa ɔw, ũlu púwá púwá, pattâ, díkkó díkkó na yé kirel naŋ buur rimel kí tin kurrâ namás kona in kanníe goos'íŋ pulduŋ.

3- Púún: Suur appás kee na díŋa dokké, raal sabbáŋa kusséŋa, dɔwɪ leppé, koro ranynyáŋa, kamsa dokkéŋa na yé kíro jíŋítɪ na ũlu pattâ, pukkâ na ũlu tog-lé soŋŋá.

Karába dokkéŋa:

1- Dútu (dúti): Suur ittís kee, dɔwɪ kurrâ, kíló appáŋa raaréŋa, dúló kɛrtɔ na yé kirel, tarŋa bɔddeŋa kí káruŋaŋ na ũlu dii, pattâ na díkkô. Na joo ná píe'ŋ jírsíŋo.

Gɔɔɔɔɔɔ ɔw

K̲ansukwǎ'ɲ órré : K̲it gé asá k̲iéɲ dogóla-sí bora ínníá, na borá réɲéli na k̲iéɲ k̲ansɔ lígíná nas t̲abɔ k̲aɲ. Niná d̲aldí'ɲ kwě, pira na diw.

Díɲ jalɔɲ : Yíɲ sɔɲɲâ'ɲ eres tarɲa oɲɲal k̲aɲ na suur-lés nyííw k̲aɲ.

K̲ansukwǎ'ɲ dogóla k̲iéɲ íyaɲa-lé bora beye, na k̲iéɲ k̲ansɔ lígíná na díɲ suur dee-lé appá-ii, na yeeɲ nyét kireli.

K̲iéɲ dogóla-sí zaldas pié, inná ɔɔɲa-lé na toɲas pié naɲ tedebe lewe na borá réɲéli.

Gɔɔɔɔɔɔ ɦɦ

Kosotkwă'η órré: Yeeη karába kila gé ăł kí dío ɦleηe, na kí soor'ɦη ere kussé ge na dío'η ere durté. Kosotkwă, Niná ɦɦη, taw, părŵúa na ămėηjokkó.

Kăy kosotkwă ge asá kwa-sí nyíntía:

1-Gurjigurji: Káwí-sí aam na kalámsunnéηá dokkéηa-sí.

2- Lɦη: Dééη darma káwáls kawē na molleηa.

3- Naam: Dééη darma părŵs kawē na gartúma.

Kăy kosotkwă ge ná jɦttɦa gé:

1- Núúm: Kwa-sí kăŵéł nás duílá ɦnni.

2- Taw: Kwa-sí laddi kí dăŵi.

Kosotkwă ăł ăŵi:

1. Săŵŵ'η ɦrí inná părŵúa.

2. Kúlóná-lé inná núúm

3. Kurúňá'η ɦrí inná jokkó.

4. Koró dío inná naam.

Gɛɛɔɔɔɔ ɔɔɔɔ

Púúná'ɛ ɔ́rré:

Púúná: Ʋlunɔ sɔɔɔɔ gɛ jaiɔɔ-lɛ gɛɛɔɔwǎ in kámiɔɔ áɩ
nii gɛ 32000 púún. Mitíla púún lórgɛ dikkô, púún
múnánɔ na púún sɛsɛ na púún gɔɔɔɔ.

Púún'ɛɛ suuɔ kaa-lɛ indel: Tɔbɛ na suuɔ, dɔwɩ, marɔɔ
kuy áskeba na kíis kɛɔ'ɛ. Na déɛɛ suuɔ namás nigil kee
na dɔɔɔɔ'ɛɛ dɔɔɔ na kuga'ɛ.

Púún'ɛɛ tɔllɛɛ:

1. Ótáná nɔɔmɛ'ɛ.
2. Kilmá-sí júndi ná déɛɛ tááɩ kí baj pii.
3. Júúrú-sí júndi ná tááɩ kí baj pii.
4. Saa tullé-ii dokkéɔɔ-lɛ.
5. Nyílw-sí rɛny na suuɔ-sí bírnyá pii.

Gɔɔɔɔɔɔ oos

Kíáɔa'ɛ ɔrré:

Kíáɔa karába kɛt gé asá bírbira ás káɛɛba na yeen kamsa kwă ge, na tukkin dio'ɛ ere, na yeen kí sálláɔa'ɛ kerker gé kí kamsa'ɛ dorá na uto, Gɔɔɔkwă in ăɛɛl yeen âl 30904 gé.

Kíáɔa'ɛ ũlu:

1-Kíáɔa appáɔa.

2-Kíáɔa túlé kwă.

3- Kíáɔa dokkéɔa.

1- Kíáɔa appáɔa'ɛ mitílá:

Sɔmmo, guraɛgú, zɛlɛm, dɔɔl kíwí, dɔɔl sugâr, rɛgrɛge, ɛrɛrɛ na tôto.

2-Kíáɔa túlé kwă'ɛ mitílá:

Uyo, wéle, kíáɔa'ɛ mɔɔrú, sarsare, desa, doldol, wítíl, togtoɛ na ziidí.

3- Kíáɔa dokkéɔa kwă:

Sílóg, zuuru, nyegé, sɛsɛ, kudínydíny, tilol zillidzillíd.

Kíáɔa'ɛ ɔrré:

			
Jegé	Sʘsʘ síbítuún	Doldol	Zidí Alladabá
			
Zurguzurgu Párne	Zurguzurgu dee	Zidí	Zidí kirrô
			
Kutínytíny	Sʘsʘ	Tʘmajogorg or	Kewélwél

				Κίανα'η mεrέ	Θyo	Wéle	Sarsare
				Kεdύgdεg	Sarsare ittîi	Wiir í	Witíl
				NYogé	Tabεdármin̄	Sílog	Tildor

Día'η suur kaa-lé indel:

Ṭaḅɸ, kuy, suur tirmá tirmá, ɹríŋá, darma raarê na p̣uttô iḍíŋ ná gúdda darma'η ẉaṛi-ii, na kíaŋa soŋŋâ'η ere dáwrás ḳaŋ asá kamsa-sí ḷimel, na ḍŋa ḍay-si ḳaŋ á koro ɹṛi ás piiba inná día korón.

Kíaŋa'η jalun na ǎl ɹẉi:

Kíaŋa soŋŋâ'η ere kurúná'η írí ɹẉi, na yeen arda p̣ie, maraŋ ṣummo arda á piiba, yé bá ṣuṛɸ'η írí ǎw, na yeen nyét ḳiro jíŋítía.

Gɔudjuŋ osondííg

Kalámsunnéŋá'ŋ órré:

Kalámsunné: Karába kit gé asá tarŋa osondííg kaɪŋ. Na yeen bĩrbira ás kaɪŋba. Yeen suur-si kaɪŋ na suur kaɪŋá na tarŋa sadiŋa, na ederán soŋŋâ'ŋ ere kamsas kaɪŋ.

Edera'ŋ lóóŋá ñis káárínti:

Tɔbɔ, diŋ na ógo. Tɔbɔ-lé otáná osondííg kaɪŋ, inná kíló, kúní, uto na dormí, na kúní ñis dokkéŋa na jaɪmola ɔw sadiŋa.

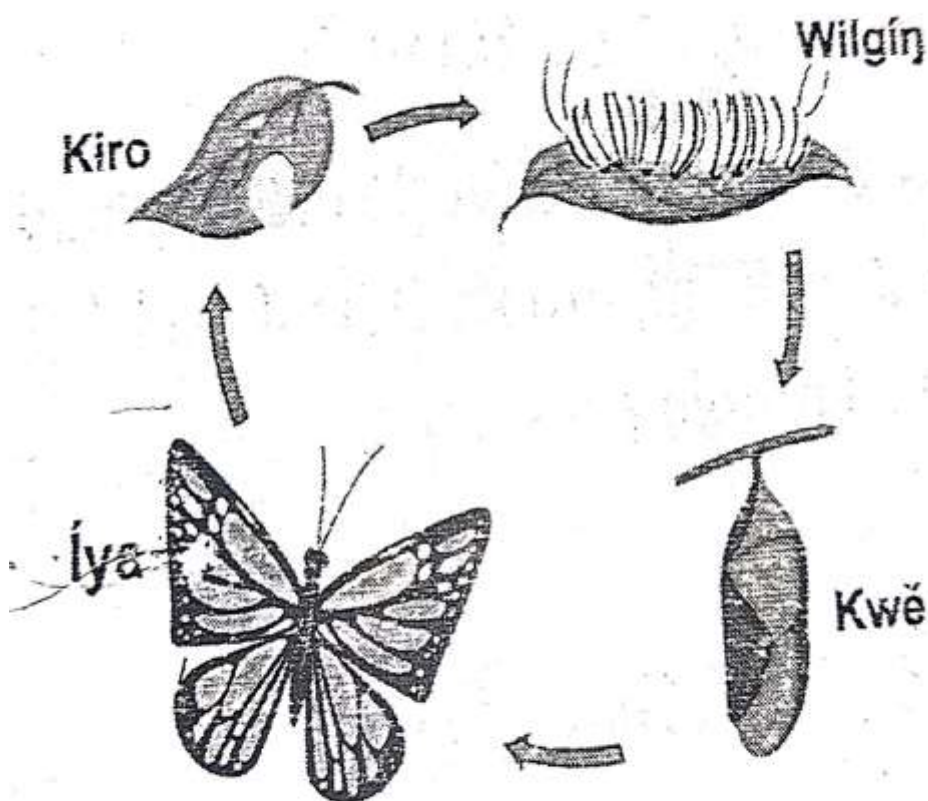
Ógo namá lóóŋá ñis ɲáárínti:

Tog bi tog-lé tarŋa ɔw na kamsa ɔw. Diŋ namás jányina ɔw kee, daariŋ'íŋ dorá na ɔŋgáŋy paál kakkíre namá in karía kitɪn.

Kalámsunnéŋá'ŋ jittin:

Pitiríáta ɔŋɔl, biktíría na monŋola na kwa'ŋ kewa kellel inná kiá na dármin, na dɪŋa ná darma-sí burteli, osaga ɔŋɔle kí suur walgal kí diŋ ná ɲaamíe-sí jitti pii lia abá dɔó amí námá-ii wajân piá, niná dáwí ɔl táipot ɔŋɔl na kiá kírro.

Kalámsunnéńá'ń dǎarĩń:

Gũũjuŋ osonqaw

Tarŋatammankwǎ'ŋ órré:

Tarŋatammankwǎ: karába kit gé asá tarŋa tamman kaŋ, na yé ɔw ŋáárínti, tɔbɛ na dio, na kí órré yeen kalámsunnéŋá á géba.

NYamúro'ŋ suur kaa-lé indel:

Tɔbɛ, kúŋí, dágɔr, uto'ŋ lóó, na tarŋa tɔbɛ kwǎ'ŋ jaɪmola na dio.

NYamúro'ŋ ũluŋa:

NYamúro toŋ'íŋ, kamala'ŋ nyamúro, ŋáány'íŋ nyamúro na nyamúro pukkâ na dikkô.

NYamúro kaa aam:

Díeŋ namíe kerker-ii:

1- Kit ɔl kɛnyiri piɛ kalámsunnéŋá-sí aame. Niná káwí-sí na kiá na kármí-sí.

2- ɔl awla piɛ kalámsunnéŋá appáŋa-sí aame. Niná kaɛŋa-sí, burúruŋá na sarsúra-sí.

3- Na díŋa karába appá-sí tiili. Niná NYamúro Hántismán ɔl kũleŋa-sí aam na goronja-sí.

4- Díŋa gal namá suúrŋá-sí aame. Niná NYamúro Lambónia dawí pattâ.

Tarḡatamman kwă :-

Tarḡatamman kwă kurúḡá-sí á aameba, idîḡḡ ná dîeḡ nigil Mádda sîlîḡos-sí ás jáwgelba. Naḡ namîe kăkkîre-sí á aameba, namás naa karîḡ

kîwé âl NYamúro kee imîríka al wásta ná in karîa Baghírîa kipîlîḡki ná numan-sí aam, idîḡḡ ná déeḡ nigil taga Súkkara-sí na borotîna na dăḡḡá-sí jáwgel. Koro âl bai ila ḡrî-lé âl tîo, na koro âl suúr karîḡ, dîḡa uyu sonḡâ kóeli álán kee kí jaiḡ, na dîḡa gal kí jaiḡ nyét bá kúlóná lúllána-lé karîḡ na Dee kúrél kí luul abá lóó lúllá eḡa walgal kí dŭlé abá kuy riḡo.

Tarḡatammankwă ay kereli:

1. Pârne'ḡ joiḡí.
2. Toḡ'îḡ jáa.
3. Kîro'ḡ jăm.

1- Pârne'ḡ joiḡí:

Tarḡatammankwă lóóná wesséḡa-lé karîḡ, na saa tárrá-ii álán dee pârne-sí búlón, âl-si ederán paago, naḡ aasil-ii álán kîe toḡ káwa. Lóóná dîḡa-lé pârne dee sîs háíneḡ pii, ná in beléḡ " ká âl aasil aḡ álán toḡ áa" kí pîrmóda'ḡ dorá. Na abás dee pârne sîs imaḡa kí Jahâj al istisár al kîmîa-ii âl kéeḡ tarḡa tabŭ kwă-lé kee, bás maan naman níḡ pârne-lé páágó. Lia pârne pîrmôn-sí dawlo-lés irtî, masatâwre walgal níḡ kí kunyîrî nió.

2- Toŋ'íŋ jáa:

Tarŋatammankwă abá ederán paagul, bá kwě'ŋ koro kũnyiri-lé

ádden pii ăl yé tũmo. Lia namá in

karia kwě'ŋ koro'ŋ kũnyiri, námás kí jaĩmola dúnyó, yeen namá jányĩŋa gé ăl suur'íŋ tabúŋ kaĩŋ. Na kwě'ŋ koro bás pueli kí jígé.

3- Kiro'ŋ jũm:

NYamúroŋa soŋŋâ'ŋ ere kíeŋ kiro-sí Kĩs wĩt'íŋ-lé jínítía, na yeen kũnyiri-lés júlíŋá dũu, walgal níŋ pârne băw. NYamúroŋa kĩa soŋŋâ pie, na kĩa bi kĩa kiro líríŋá-lé soŋŋá băw, na kĩa kiro'ŋ ila wĩt-lé indel, ăl yé pii kí ila appĩŋ ăl yé kóel, na kééŋ jalũŋa niná Toósa Zulud na dĩŋa Toósa kí kíáŋá ni tereremerere nyét.

Gɔudjuŋ osonɩs

Karába ăl dái-lé tullé ge:

Yeen karába kila gé ăl dɔldi'ŋ kwě díe-lé tullŋ búlɩti.

1- Kuu: yeen karába tulléŋa gé dɔldi'ŋ kwě-lé. Boras kɛŋ asá borotɩn kee, naŋ-si pɛtɛmɩn D kee na kálsiom ăl kaaru-sí kɛkkíré pii na kagi-sí pattá. Naŋ-si kíe ɗay pattâ, kíréma, simin na bora dɔgdɔga kawɛ. na dewá-sí nás samâd kawɛ na kurúŋá-lé tullé-ii.

2-Dóga: kíaŋa kit-lé-ii ăl kí kwanj éllé kee, na yé kiro jínɩti na tin 18 walgal 24 bãw álánj kiro jíní. Kééŋ kamsa ótáná sonŋâ-lé kárɩti inná libdeŋa na bɔllŋa-lé.

3-Múrtá: toóríg kwa murtaŋa-sí sɩŋ káwɩ nás tááríná káwéní kí koraŋa kerkera. Tin waar kɛŋo-lé bân káméné, na in tin-lé namás kíe ótáná kɛŋgɔle naŋ dabdaba ɩŋi naŋ-si kwa-sí nyiíntía nás lóta dírróna kelleli naŋ rɛyɩtá-lé tullé-ii, ná murâd pii naŋ kaan ɔŋgɔl, naŋ dog-si kíe keere deer'íŋ lóo.

4- Léwá: dɔldi'ŋ kwě-lé tullé ge, dééŋ nyíɩw kábɩa nás jɛrɩŋa kawɛ na surrába na dogólá'ŋ jawlaŋa. Naŋ dée-lé Al anolɩn karínéli, na yé Ístriá na Kɛhɩl na Hámid Al dihníá-lé indel, namá idɩŋ-ii nás kíe tirimbíla-sí Saham kannía na Makana'ŋ ɗay na saríta jartínón na pírinta'ŋ dawáye.

Ton'íŋ táarí. Naa joo ná Leel'íŋ na kamal'íŋ jírɩŋo táárásɩŋ,

Gɔɔɔɔɔɔ Oson oɔɔɔ

Karába jittɔɔ:

Yeeɔ karába kila gé ɔl ɔri-sí dúrrerɔ pɔe, na yeeɔ soɔɔâ'ɔ ere kalámsunnéɔá ge. Na lóó bi lóó-lé kɔɔɔ ná dɔldi'ɔ kwě-sí dúrrerɔ pɔe, wajaɔa ɔɔɔɔe.

Karába jittɔɔ'ɔ kona:

1- **Sarsûr:** ɔl ilon kí jarri na jápúɔo na kɔúɔél walgal tíírerɔ indel, kíló jaimola

kurráɔas kee na kamsa kurráɔa. Na kí jaiɔ lóóɔá uyua-lé na osaga-lé na soɔɔâ'ɔ ere toɔa kɔɔɔ na kíro jíɔítía, dɔldi'ɔ kwě'ɔ nɔmíe-sí jitti pii, naɔ-si wajaɔa úndul.

2- **Káwí:** dáwí yé kamsa ɔw-si kee na nyííw dɔbbûs, na yé soɔɔâ'ɔ ere lóó it-lé ɔw ɔl osaga kɔɔɔ, na wajaɔa ɔɔɔɔl inné táípot na kóloria. Ton'íɔ táárí joo ná kiá'ɔ na dútu'ɔ jírsíɔo.

3- **Gurjigurji:** Karába kila-lé-ii ɔl kwa esseli, na abá-ii essa dééɔ lóó bás burtel na abá waar ás kooméeba suur báísíɔ nyéttiɔ pɔo, na dééɔ lóó ila bá kopo pii, na darma ná nyolɔiɔel na nyííɔ gí.

Gundjun wayye

Tánaŋa: Dăyŋá walgal Kurúŋá ná suuru'ŋ írí ténéli, na koró dió na lóóná kern̄a-lé inná kiira ál taaru'ŋ írí ténéli na koró dió.

Tánáŋa sabbana onŋal nááríŋ:

1. Tánáŋa ăl kusunġeli.
2. Tánáŋa asá dítin jáwlíti.
3. Tánáŋa asá kwă (kólá) kạŋ.
4. Tánáŋa asá karịŋa ás kạŋba.

1-Tánáŋa ál kusuneli:Yeen namá tánáŋa kit gé ál
dɔldi'ŋ kwě usunel, ásán suur-sí duur-lé jópó, niná
Kaan na kurúná jâm'ín. Na dīŋa ná dɔldi'ŋ kwě jaan
wajaŋa-lé,

kalámsunnéjǎ-lé Murâd, Samâd na koro'ŋ jĩjĩ. Inná Burtúnǎ-sí na zǎitúna, Ínaba na Rummána-sí namaŋ kǐrróna niná Burtúnǎ na púla.

2-Tánáŋa asá dítin jáwłítia: Yeen namá kit gé ăl d̥ɔldi'ŋ kwě dóná dió á jábítiba walá á jaanba inná Juta'ŋ kurúná ăl dée-lé aara na míníná k̄arínéli. Na kaane-si álán hoo á kandeba, niná Túaŋa na kurula na Baríná-sí.

3- Tánáŋa asá kwă (kólá) kạiŋ:

Yeeŋ-sí namá in kạíá kíló ăw kwă, na kurúná'ŋ soŋŋá bá yeeŋ gé namá kurúná nyéttiŋ gé ăl kí kólá kireli na asá dỏrŋá kạiŋ.

4- Tánáŋa asá kạiŋa ás kạiŋba:

Yeeŋ tánáŋa koro kwă ge, walá seema ás kạiŋba, bá délliŋ kịŋá na seemá inná kịra.

Tánáŋa'ŋ jaiŋ:

1-Namíe-sí dítiniŋ pii, dũldĩ'ŋ kwě-sí namaŋ baíma-sí.

2- Sorŋa soŋŋâs kạiŋ na mádda sịlịlỗs.

3- Á ịleŋeba.

4- Lóóná kerker-lé ténéli kí jaiŋ.

5- Kí dũlés jáwlítía.

Tánáŋa'ŋ tũlliŋ:

1- Dũlé'ŋ-si kurre jạiŋel na kịmawía pii.

2- Sũũrũ-sí zalda pii sáiŋ-lé na kạgũnya-lé na lóó-sí goos-lé jesel.

3- Dũldĩ'ŋkwě-sí na baíma-sí oksijîn inni na sáni oksijîn al korbôn-sí ittí jáwítí.

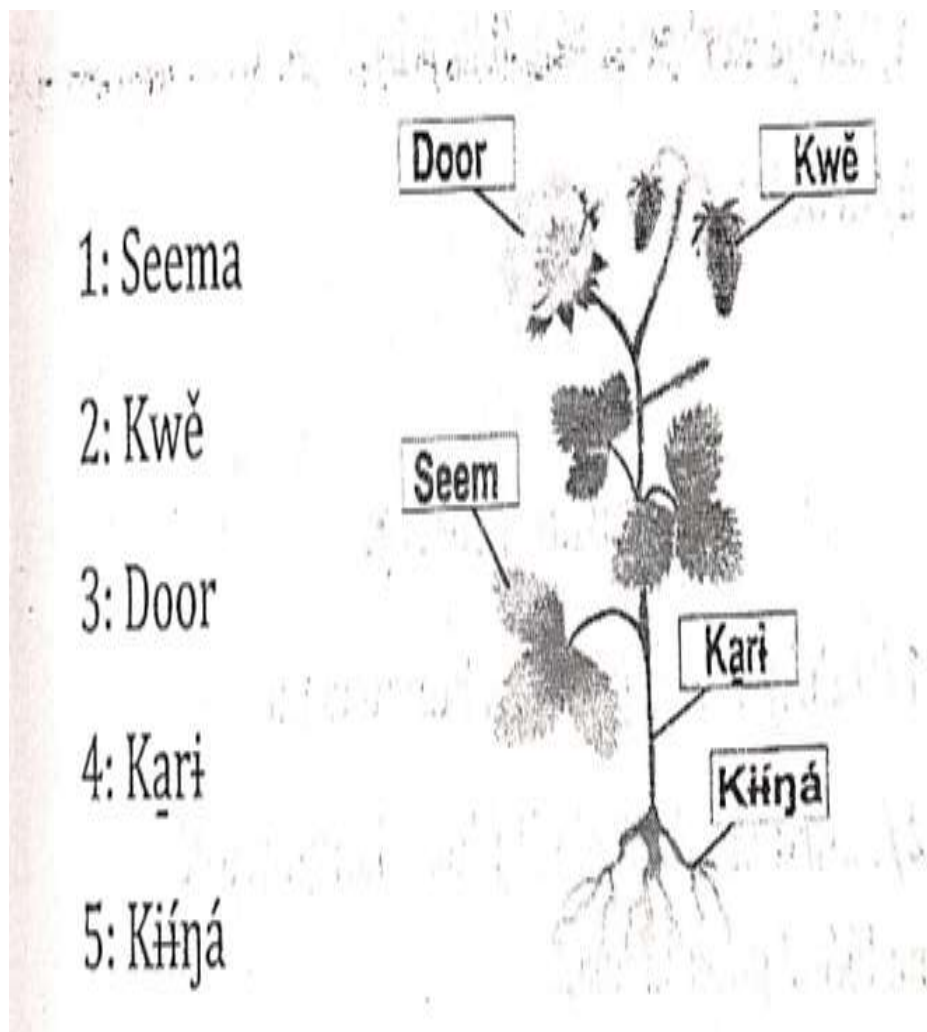
4-Kerras kạiŋ na korbohaiderêd, seema dặŋŋá na borotína.

5- Dawaŋas kawe na rịeŋa na ótáná kera.

6-Yeeη ótáná deb kwă-lé-ii ál purre na mńńńá na găs pĕ.

7- Juo-ii jaiη-lé.

Τάνána'η arίńá:

Gɔɔɔɔɔɔɔɔ wayye na díí

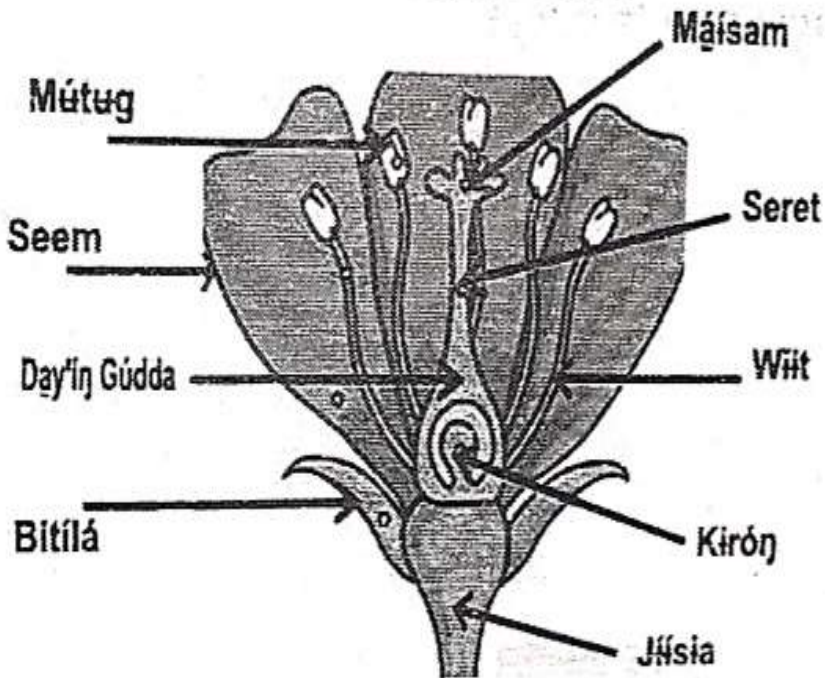
Dõrɔ́ na kwà:

Door: Yé taála it-ii ăl kirel tánáɔa-lé, ligá'ɔ dee-sí kí yáa'ɔ kiros nyewel áláɔ

kólá piá. Dõrɔ́ daaɔɔɔ'íɔ-si dorá káɔɔ tánáɔa-lé ăl kólá pii na dée-lé kurú dɔwwô ténél.

Door'íɔ aɔɔɔ:

Door'íɔ Aɔɔɔ:

Wĩt na Mútug: yeen-sí sadâd k̲arí̲a asá maná kee.

Mútug: Kólá'η-si ligá kee kí lírí̲já.

Máĩsam, Seret na Kĩró̲η:

Yeen-sí in k̲arí̲a kár̲bala yáa-lé. Kurú̲já asá dör̲já ás
k̲aĩ̲ηba inná Kĩ̲ira, Asaniád, Hazaziád, Dooge̲ηa na
pĩ̲tĩ̲rí̲ata. Yeeg namá kí Pôlle̲ηa'η dorá kireli.

kurú̲já asá dör̲já k̲aĩ̲η inná L̲aĩ̲m̲ú̲na, M̲a̲ηga̲ηa na
Jaá̲pa̲ηa.

2-Oksijîn/kuo: Jirgó tedebe kee koro'η táas kí oksijîn'ín sũũrũ-lé, abá gal koro na uyu soηḡá eḡa sũũrũ-lé Oksijîn bá ittí píníti.

3- Tũkkîḡ: Kerker-ii kólá ăl tũkkîḡ kôeli, inná it ăl kí uri ténéli na kí taa díeḡ tũkkîḡ bá kerker-ii.

Dólán'îḡ nondánḡ núḡí kee ná dée-lé berega ȳw tútía:

1-díg kí dũu'η ere kúréł ná dîḡ wăřig kũḡo indel.

2- Keer kí iri'η ere ná tána'η kȳri indel.

Jȳpũḡ sabbaḡ ȳw ḡááríḡ:

1- Jȳpũḡ jawíl.

2- Jȳpũḡ sũũrũ-lé.

Ghudjun wayye na ñs

Tánáña ál kǐ kǒel: Jain̄a-lé tánáña soṇṇâ gé ál dǔldi'ṇ kwě aam, tánáña kíeṇ jalun̄a soṇṇá ge, na tánáña ál kǐ kaam, inná Pǎḡusa, Mânḡaṇa, Kolmónya, Pǔla na Páḡaṇa na kern̄a soṇṇâ.

Tánáña-sí kǐ kor̄aṇa kerker kaam kǐ Baíma'ṇ dorá tes jáa. Tánáña-sí ótáná soṇṇâs kawē niná Togtôḡaṇa, Tugurunya, Pítíná, Paraga na Baṭíra na kern̄a soṇṇâ. Ótáná kern̄a oos rímmen̄ jáa ál kǐe kawē.

Gɔɔɔɔɔɔ wayye na oŋɔal

Káíŋ tánáŋa-sí ăw ná kaan, anni álán Dólán urgó:

Koraŋa álán kíe aáno:

1. Koro'ŋ jɪŋí kɪ dorá tes.
2. Samâd'íŋ jɪŋí
3. Dăyŋá'ŋ jaŋgíló kɪ dorá tes.
4. Tɔkkɪŋ'íŋ Wapɪr na ulma deb.
5. Sɔɔɔɔ'ŋ wapɪr deb.
6. Tánáŋa'ŋ jaáno wajaŋa-lé.
7. Tánáŋa'ŋ jaáno uyu soŋŋâ-lé.
8. Jallɔ tánáŋa-lé ăl sɔɔɔɔ seema-lé rímíŋ.
9. Nima.

Kalámsɔnnéŋá bán dúíŋ dólán-sí ammiá:

Ay níŋ aáno:

1. Mɔbít'íŋ jɪrtó.
2. Koro'ŋ jɪrtó seema-lé na kírɔá álán á dúíŋalɔa.
3. Koro'ŋ jɪŋí ásaŋ kɔrro kee nas kɔrróŋ piá.

Tánáŋa kóeli álán kwa na baíma-lé kaane:

Ay níŋ kaáno:

1. Dááɔ'ŋ jɔo kɪ kɪáŋá walgal kɪ silig sáígi.
2. Dúlón jɔrto térérémerere na dorá tog bír.
3. Jaánodɔŋo.

Tánáŋa kóeli álán kíaŋa-lé kaane:

Ay níŋ kaáno:

1. Kíisa'ŋ jirgó kí kurú.
2. Káwráná'ŋ dag namaŋ níŋ arra páágó.
3. Ƴrú'ŋ dag kwa soŋŋâ suúr.
4. Joo na jáíŋa masitâwre na jaállu.

Door'ín Aríná:

